

DEMOGRAFIA SANITÀRIA

CFGS DOCUMENTACIÓ I ADMINISTRACIÓ SANITÀRIES

DEMOGRAFIA

DEFINICIÓ segons OMS

Ciència que estudia el volum, l'estructura i l'evolució de les poblacions humanes des del punt de vista quantitatiu.

Estudia la població en els seus components de:

- Mida
- Distribució
- Estructura
- Canvis

OBJECTIUS

- Determinar quants, on són i quines característiques presenten els individus de la població
- Establir com i perquè evolucionen les poblacions

Eina fonamental de les ciències de la salut. Proporciona informació sobre:

- Taxes i indicadors sanitaris que permeten realitzar un diagnòstic de salut de la població
- Planificació i avaluació dels recursos i les actuacions sanitàries
- Facilita la recollida d'informació epidemiològica de com es distribueix la salut i la malaltia a la població

DEMOGRAFIA

Tipus de DEMOGRAFIA

- **DEMOGRAFIA estàtica**: estudi de l'estructura de la població en un moment concret.
 - Permet obtenir una imatge fixa “fotografia” de la població a cada moment. Podem conèixer quants, quins, què són i on viuen els habitants de la població considerada. Exemple: sexe, edat, nivell cultural, tipus de treball, condicions d'habitatge ...
- **DEMOGRAFIA dinàmica**: estudi dels canvis a l'estructura de la població al llarg del temps i de les lleis que els regeixen.

EXERCICI

Quin tipus de DEMOGRAFIA permet aconseguir cadascun dels objectius?

FONTS D'INFORMACIÓ DEMOGRAFIA

1. Fonts d'informació demogràfica

DEMOGRAFIA estàtica

- Cens
- Padró

DEMOGRAFIA dinàmica

- Registre Civil
- Enquestes

2. Fonts d'informació de dades sanitàries

Sistemes d'informació sanitàries de base poblacional

- Registre mortalitat

Sistemes d'informació sanitària procedents dels serveis sanitaris

- MDO
- CMBD

FONTS D'INFORMACIÓ

1. Fonts d'informació demogràfica

L'**Institut Nacional d'Estadística** (INE) és la principal institució que subministra dades demogràfiques a nivell nacional (www.ine.es). A Catalunya, l'**Institut d'Estadística de Catalunya** (IDESCAT) és l'encarregat de subministrar les estadístiques oficials (www.idescat.cat).

Idescat

FONTS D'INFORMACIÓ DEMOGRÀFICA

(DEMOGRAFIA estàtica)

CENS

Segons l'**ONU**, és el procés total de recollida i agrupació de dades econòmiques, demogràfiques i socials relatius a persones que viuen en un país.

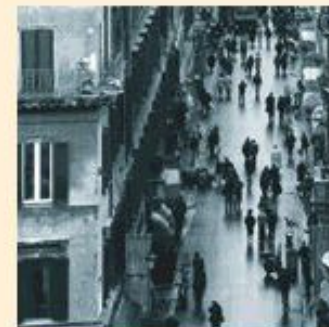
Característiques principals:

- **Document universal:** inclou a totes les persones que tenen residència habitual en el territori, nacionals i estrangers amb independència si tenen o no permís de treball o de qualsevol altre característica
- **Individualitzat:** registre la informació de cada individu
- **Obligatori** per llei
- **Secret:** la informació que es publica no inclou la identitat de les persones que el formen. És informació estadística
- **Simultani:** el procés de recollida de dades es porta a terme al mateix temps

CENS DE POBLACIÓ

[Inicio](#)[Página principal del INE](#)[Demografía y población en INEbase](#)

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADISTICA Censos de Población y Viviendas 2001

[Censos 2001](#)[Preguntas frecuentes](#)[Cuestionarios](#)[El Censo por Internet](#)[Un poco de historia](#)[Información técnica](#)

Censo de Población 2001

Casi todos los países del mundo realizan periódicamente un Censo de Población en el que se recoge información sobre las características sociodemográficas de toda la población residente en el país. En España se realizan, por imperativo legal, cada diez años los Censos de Población y Viviendas. Su objetivo principal es determinar el **número de habitantes, viviendas y edificios** del Estado y de sus diversas áreas geográficas y administrativas, y obtener una descripción de la estructura del país desde distintos puntos de vista para permitir la elaboración y evaluación de políticas demográficas, sanitarias, educativas, asistenciales, medioambientales, etc.

La realización de los Censos de Población y Vivienda, encomendada al Instituto Nacional de Estadística, es una operación enormemente compleja en la que **participarán más de 40.000 personas**, que durante un periodo de unos dos meses y medio recorrerán 21 millones de direcciones postales para recoger información sobre los edificios, las viviendas ocupadas y las personas que habitan en ellas. Está previsto visitar unos **13 millones de hogares** y recoger información de aproximadamente **40 millones de personas**.

FONTS D'INFORMACIÓ DEMOGRÀFICA

(DEMOGRAFIA estàtica)

El Cens el realitza l'INE cada 10 anys, però a més es pot realitzar un **cens parcial** quan és necessari actualitzar el cens abans dels 10 anys. No són universals , es realitzen a través d'una mostra representativa

Recull dades sobre:

- **Persones:** característiques demogràfiques bàsiques (sexe, edat, nacionalitat), composició de la llar, estudis, professió, situació laboral, informació sobre migracions i mobilitat.
- **Habitatge** i edificis: règim de tinença, superfície útil, nombre d'habitacions, nombre de plantes, estat, ...

FONTS D'INFORMACIÓ DEMOGRÀFICA

(DEMOGRAFIA estàtica)

PADRÓ

- El Padró Municipal és un **registre administratiu** dels veïns de cada municipi. No és secret a diferència dels cens.
- Les seves dades constitueixen prova de la residència i domicili en el terme públic, fefaent a tots els efectes administratius.
- És un **registre de dades personals** regulat per la Llei de bases de règim local i per la Llei de protecció de dades. Aquestes dades són: **nom i cognoms, sexe, lloc i data de naixement, nacionalitat i DNI o, si són estrangers, document que el substitueixi.**
- El padró és des de 1996 un registre actualitzat de manera permanent, **padró continu**, del qual s'obtenen xifres de població a 1 de gener de cada any.

FONTS D'INFORMACIÓ DEMOGRÀFICA

(DEMOGRAFIA estàtica)

PADRÓ

- Els ajuntaments tenen l'obligació de subministrar a l'INE les seves dades patronals, convertint-se així en la base per al disseny del cens.
- La seva formació, manteniment, revisió i custòdia corresponen als respectius ajuntaments i de la seva actualització s'obté la Revisió del Padró Municipal amb referència a l'1 de gener de cada any, que és aprovada pel govern a proposta de l'INE, després l'informe favorable del Consell d'Empadronament.
- L'INE realitza l'explotació estadística del Padró a la mateixa data, 1 de gener, i porta a terme encreuaments d'informació per: lloc de residència, sexe, edat, nacionalitat i lloc de naixement fins a un nivell de desagregació municipal i per sexe, nacionalitat i edat fins al nivell de secció censal.

FONTS D'INFORMACIÓ DEMOGRÀFICA (DEMOGRAFIA estàtica)

Infografia España Municipal 2021

FONTS D'INFORMACIÓ DEMOGRÀFIQUES (DEMOGRAFIA dinàmica)

REGISTRE CIVIL

- Registre d'àmbit municipal que depèn del Ministeri de Justícia
- Recull informació sobre cadascun dels parts, morts fetals tardíes (especificant la causa de la mort) naixements, matrimonis i defuncions (edat, sexe, lloc, causa immediata i bàsica de la mort, ...).

Inscripció naixements

- L'INE rep mensualment una còpia de cada butlletí i edita anualment el Moviment Natural de la Població Espanyola

ENQUESTES

- L'INE realitza periòdicament enquestes sobre temes específics que tenen interès com a fonts d'informació demogràfica:
 - Enquesta de població activa
 - Enquesta de discapacitats, autonomia personal i dependència
 - Enquesta nacional de salut

FONTS D'INFORMACIÓ

2. Fonts d'informació de dades sanitàries

Mecanisme per la recopilació, procés, anàlisi i transmissió de la informació que es precisa per organitzar i dirigir els serveis sanitaris, i per la investigació i formació del personal (OMS, 1973).

	REGISTROS	ENCUESTAS	SISTEMAS DE NOTIFICACIÓN
Base poblacional	• Natalidad • Muertes fetales tardías • Enfermedades • Mortalidad	• Entrevista • Examen médico • Encuestas generales	• Víctimas de accidentes de tráfico • Víctimas de accidentes de trabajo con baja médica • Enfermedades laborales
Procedentes de servicios sanitarios	CMBD	Encuesta de morbilidad hospitalaria	• EDO • Toxicomanías • Interrupción voluntaria del embarazo

Tabla 71.1. Clasificación de las fuentes de información de datos sanitarios

FONTS D'INFORMACIÓ DE DADES SANITÀRIES

2.a. Sistemes d'informació sanitària de base poblacional

Registre de mortalitat

- Millor registre per comparar el nivell de salut entre diferents països (OMS)
- A Espanya les defuncions i les morts fetals tardanes es recullen en el **Registre Civil** en una sèrie de documents:
 - **Butlletí Estadístic de Defunció (BED) / Certificat mèdic de defunció**: recull les defuncions amb més de 24 hores de vida per causes naturals, sense que sigui necessària la intervenció del jutge. És imprescindible per al càlcul de les taxes de mortalitat generals i específiques.
 - **Butlletí Estadístic de Defunció Judicial**: recull les defuncions per causes que requereixen una intervenció judicial per haver indicis de possible causa accidental o violenta. S'inclouen les circumstàncies externes que van provocar la mort.
 - **Butlletí Estadístic de Part (BEP)**: recull les defuncions de menys de 24 hores de vida, indicant una causa de mort per la mare i una altre pel fetus.

FONTS D'INFORMACIÓ DE DADES SANITÀRIES

El Butlletí estadístic de part és el document amb fins estadístiques que recull la informació de tots els parts inscrits al Registre Civil, i permet certificar les morts fetals de més de 180 dies de gestació o nascuts morts (criatures abortives segons el Codi).

El formulario es titula "Boletín Estadístico de Parto" i pertany a l'INE (Instituto Nacional de Estadística). A la part superior, hi ha el logotip de l'INE i el títol "Estadística del Movimiento Natural de la Población". A sota, hi ha el subtítol "Boletín Estadístico de Parto".

El formulari està dividit en diverses seccions:

- Encapçalament:** Inclou el logotip de l'INE i el títol "Estadística del Movimiento Natural de la Población".
- Informació general:** Aquesta secció explica que els dats recollits en el qüestionari s'utilitzaran per a la declaració de naixement al Registre Civil i que també es transmetran a les Autoritats Locals. També es menciona que els dats podran ser transmesos a altres organismes públics que ho sol·licitin per a finalitats estadístiques.
- Secció 1: Datos del parto:** Aquesta secció recull informació sobre el part, incloent-hi la data i l'hora del part, el lloc on va ocórrer, si va ser normal o amb complicacions, i si va ser assistit per personal sanitari.
- Secció 2: Datos de la madre:** Aquesta secció recull informació sobre la mare, incloent-hi el nombre de parts anteriors, el nombre de embarassos, i el nombre de fills vius.

El formulari està dissenyat per ser fàcil de completar, amb espais per escriure i caselles per marcar amb una X.

FONTS D'INFORMACIÓ DE DADES SANITÀRIES

2.b. Sistemes d'informació sanitària procedents dels serveis sanitaris

Aquests sistemes d'informació s'organitzen de la següent manera:

- **Malalties de Declaració Obligatòria (MDO):** la vigilància epidemiològica de les malalties transmissibles es realitza al nostre país per mitjà del Sistema de Malalties de Declaració Obligatòria (MDO) que, a partir de l'observació continuada de l'aparició i distribució de

els casos de les malalties considerades, permet l'establiment de patrons de risc i l'adopció de mesures de control pertinents.

- **Conjunt Mínim Bàsic de Dades (CMBD):** el CMBD és el conjunt de dades procedents de la història clínica obtinguts a l'alta del pacient, que responen a la necessitat de diferents usuaris: gestió dels serveis sanitaris, planificació, avaluació i recerca clínica i epidemiològica

Expressió i anàlisi de dades en DEMOGRAFIA estàtica

Les dades recollides al cens i el padró s'expressen a través de taules i gràfics que permeten interpretar i comparar dades procedents de dades d'altres anys o poblacions.

PIRÀMIDES DE POBLACIÓ

- S' utilitzant per donar una imatge detallada de la estructura de la població per edats i sexe.
- Es un diagrama de barres horitzontals, en el que cada barra representa un grup de edat. Les barres que representen els homes es col·loquen a l'esquerra i les dones, a la dreta.
- Les barres han de representar els mateixos intervals de classe i han de tenir igual amplada.

Expressió i anàlisi de dades en DEMOGRAFIA estàtica

Es poden observar diferents formes:

- **PAGODA**

Poblacions joves amb alta natalitat: països en vies de desenvolupament

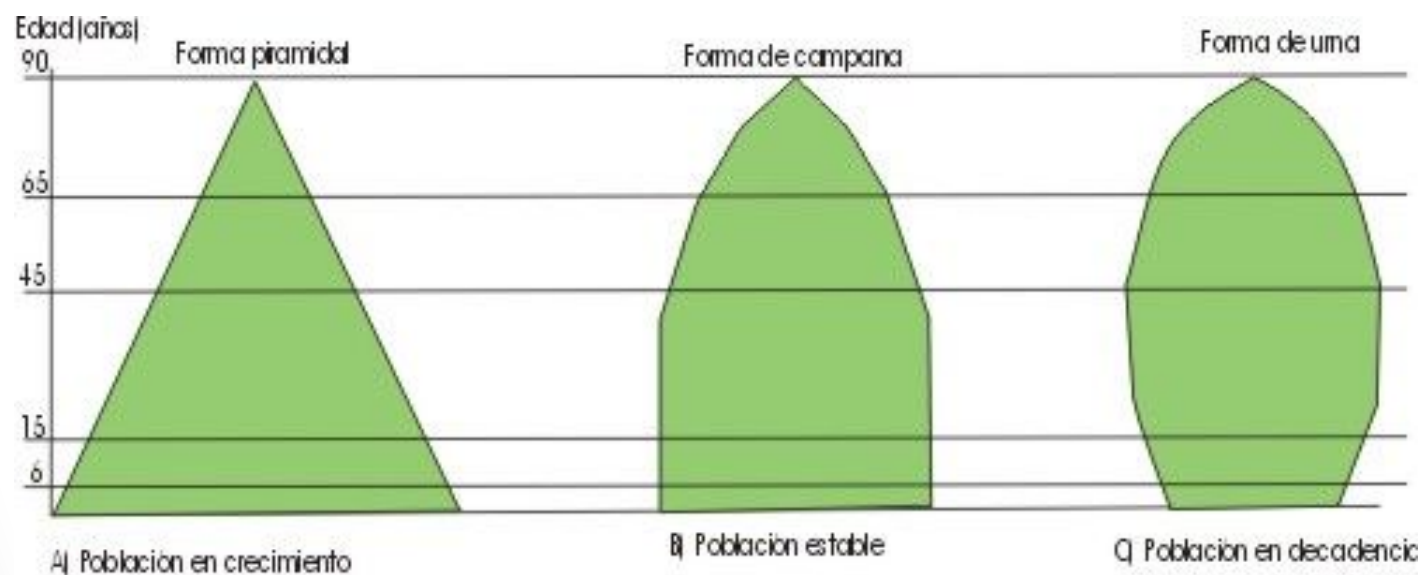
- **CAMPANA**

Població estacionària i envellida. Països desenvolupats

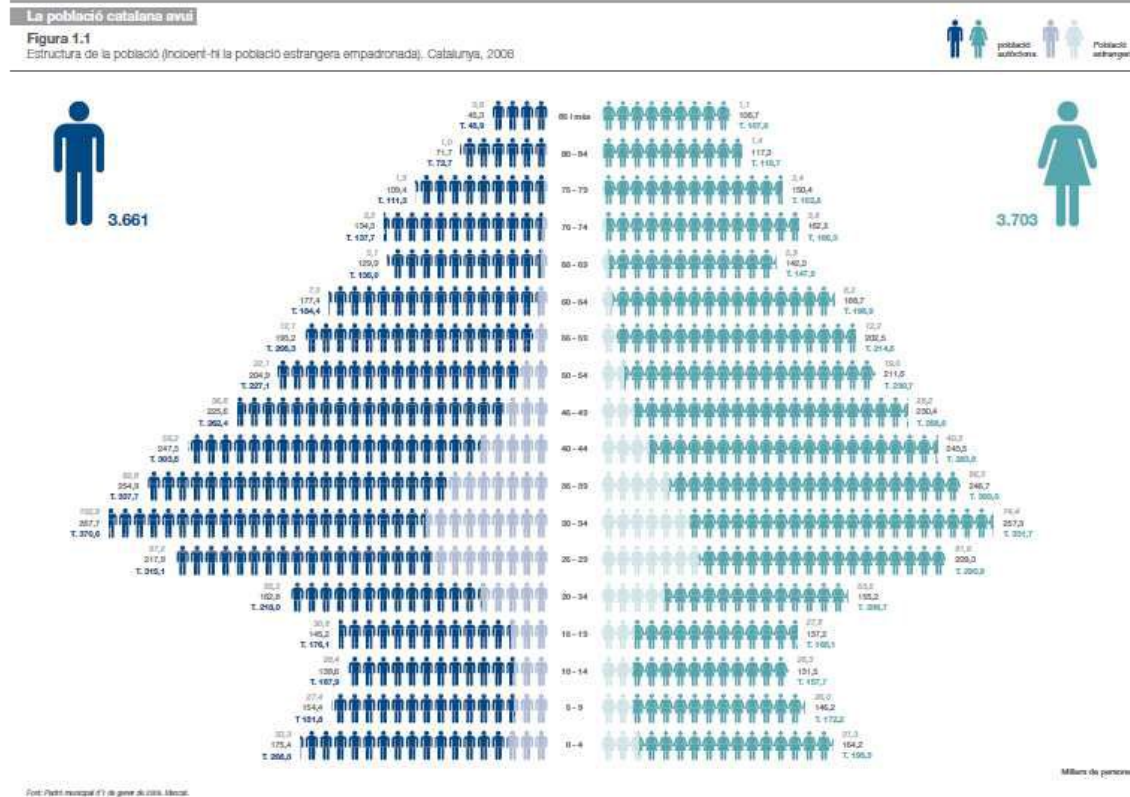
- **BULB O GUARDIOLA**

Població regressiva, amb marcat procés d'envelliment.

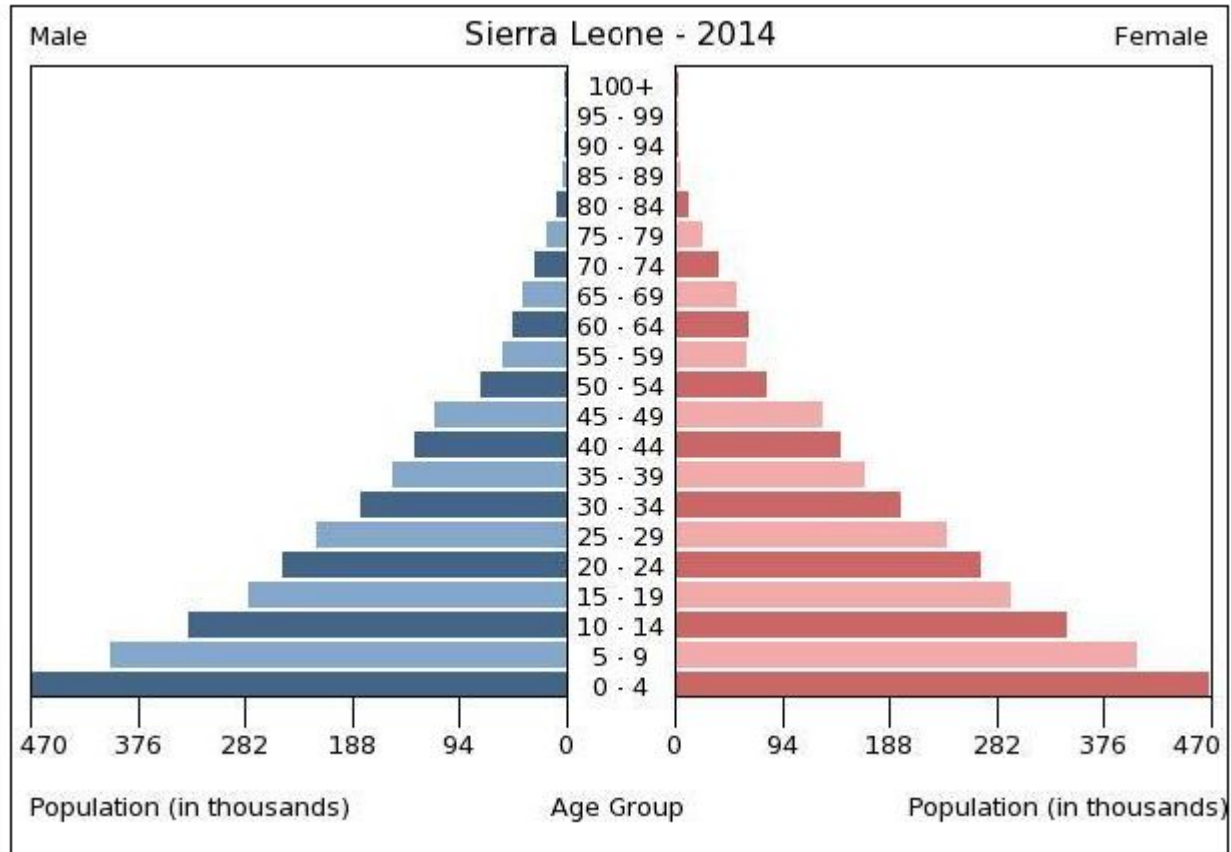
Tipus de piràmides

Distribució de la població a Catalunya 2008

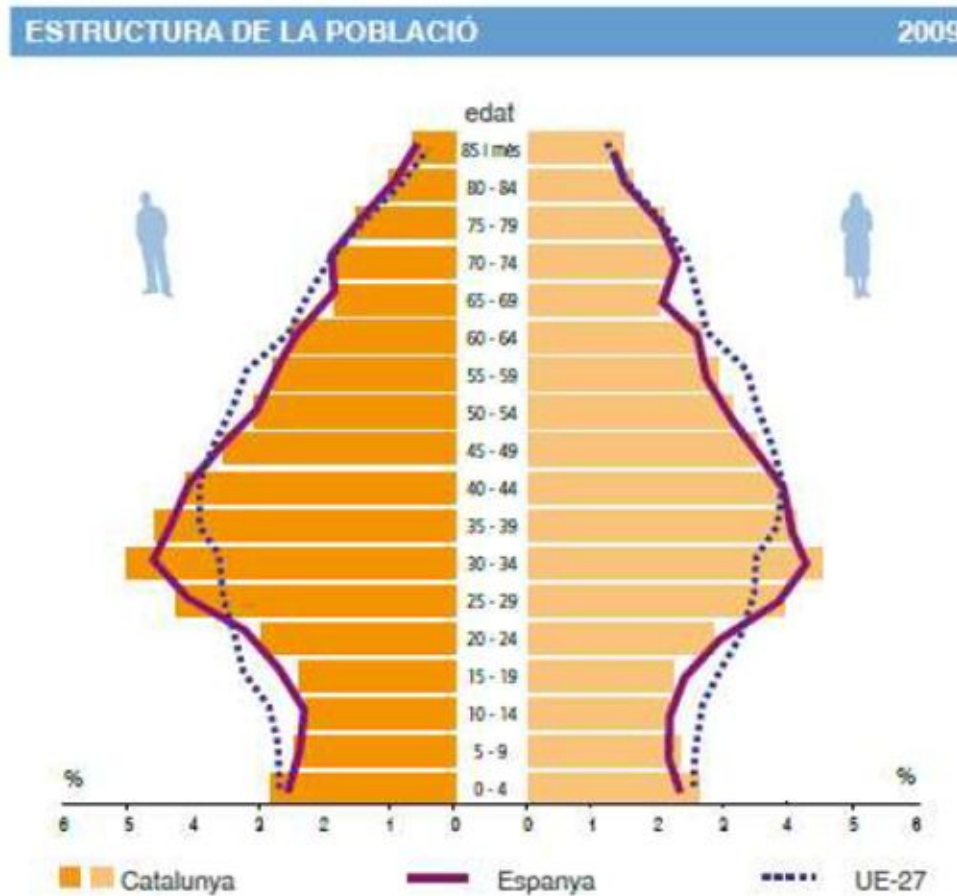

Pagoda

EXERCICI EN GRUP

Comenteu la piràmide següent sobre l'estructura de la població a Europa, Espanya i Catalunya a l'any 2.009

INDICADORS DEMOGRAFIA ESTÀTICA

Dels elements demogràfics estàtics (cens i padró) s'obtenen dades sobre edat i sexe i característiques socioeconòmiques dels individus que serveixen per resumir característiques de la població prenent com a base aquestes variables, expressades en forma d'índexs.

ÍNDEX D'EDAT

1. ÍNDEX DE FRITZ

Compara el grup d'individus de 0-20 anys amb el de 30-50 anys:

$(0-20 / 30-49) \times 100$: > 160 població jove

$(0-20 / 30-49) \times 100$: 60-160 població madura

$(0-20 / 30-49) \times 100$: < 60 població regressiva

2. ÍNDEX DE SUNDBARG

Utilitza 3 grups de edat: 0 a 14 anys (A), 15 a 49 anys (B) y 50+ anys (C)

- $A/B > C/B$ població progressiva
- $A/B = C/B$ població estacionaria
- $A/B < C/B$ població regressiva

INDICADORS DEMOGRAFIA ESTÀTICA

3. PROPORCIÓ D'ENVELLIMENT

Percentatge que representa la població major de 64 anys sobre la població total
 $(P_{65+} / \text{Població total}) \times 100$

4. ÍNDEX D'ENVELLIMENT

Percentatge que representa la població major de 64 anys sobre la població menor de 16 $(P_{0-15} / P_{65+}) \times 100$.

A Espanya, a l'any 1900 aquest índex era de 16 persones majors de 64 anys per cada 100 joves. Quan l'índex supera 100, vol dir que el nombre de persones majors supera al dels joves. A mitjans d'aquest segle arribarem a 292 majors per cada 100 joves.

5. RAÓ DE DEPENDÈNCIA

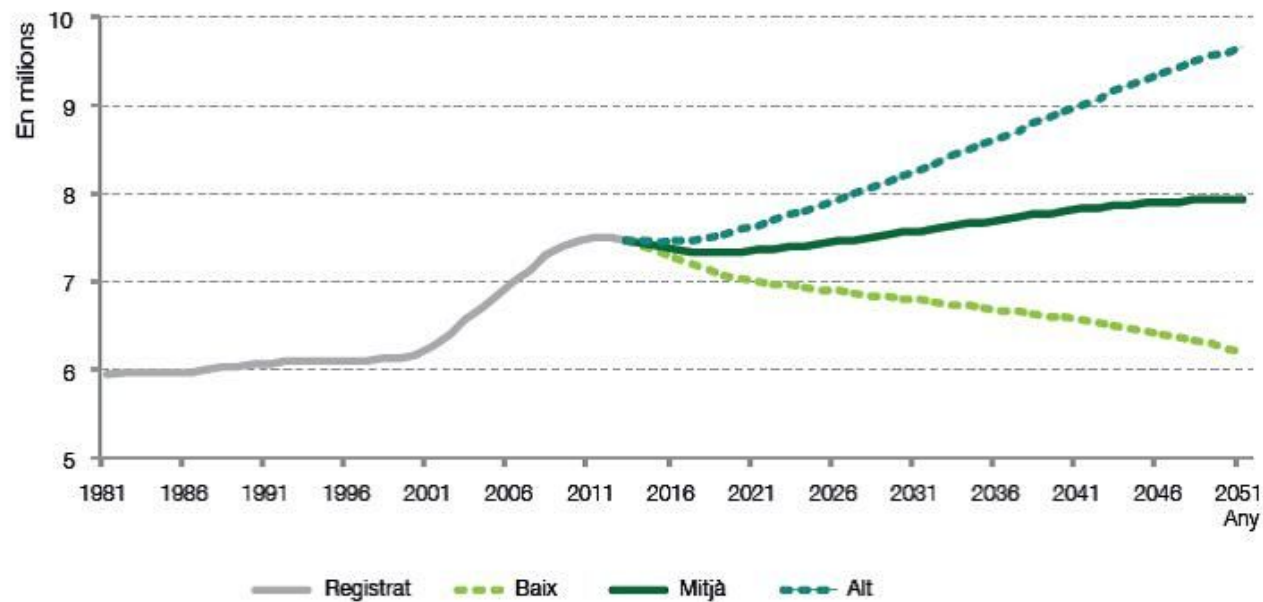
Relaciona la població de menors de 15 anys més la de majors de 64 anys / població entre 15 i 64 anys. S'expressa com a percentatge.

Representa la mesura relativa de la població potencialment inactiva sobre la potencialment activa

INDICADORS DEMOGRAFIA ESTÀTICA

IDESCAT: indicadors demogràfic

Gràfic 1. Evolució de la població segons diferents escenaris. Catalunya. 1981-2051

Font: Idescat, Estimacions de població i Projeccions de població 2013-2051.

INDICADORS DEMOGRAFIA ESTÀTICA

ÍNDEX DE COMPOSICIÓ PER SEXE

Es concreta en la raó d'homes / dones

ÍNDEXS D'ACTIVITAT ECONÒMICA

- **Renda anual**: renda familiar mitjana o renda individual mitjana segons l'edat, el sexe i l'estat civil
- **Taxa de pobresa**: es calcula com el quocient entre el nombre de persones pobres en un grup i el total de persones en aquest mateix grup. Per exemple, la taxa de pobresa de les dones serà igual al nombre de dones pobres (sota el llindar de la pobresa) entre el nombre total de dones en la població
- **Taxa d'activitat**: és el percentatge que representa la població activa (de 16 a 64 anys) que està realment subministrant mà d'obra
- **Taxa d'atur**: és el percentatge que representa la població parada sobre la població activa
- **Nivell d'escolaritat**: nombre d'anys d'escolaritat complets

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

- És l'estudi dels canvis que s'operen al llarg del temps en l'estructura de les poblacions, i també de les lleis que determinen aquesta evolució a fi de poder fer projeccions de futur.
- Atès que és el registre civil l'encarregat de recollir la informació sobre cada un dels parts, morts fetals tardanes, naixements, matrimonis i defuncions ocorregudes en cada municipi, serà des d'aquí d'on l'INE editi, anualment, el moviment natural de la població espanyola.
- Aquests indicadors s'expressen en forma de taxes. Aquestes **taxes anuals per cada 1.000 habitants** s'obtenen presentant els resultats de cadascuna, dividint per la població mitjana i multiplicant per 1.000.

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

INDICADORS DE NATALITAT I FECUNDITAT

Natalitat: conjunt de nascuts vius en una comunitat en un temps determinat.

- **TAXA DE NATALITAT (TN)**

La taxa bruta de natalitat relaciona un flux demogràfic (els naixements al llarg d'un any) i un estoc (població mitjana que en teoria ha generat aquest flux).

Nascut viu: producte de la concepció que, un cop expulsat o extret del cos de la mare, independentment de la durada del embaràs, respiri o doni qualsevol altre senyal de vida.

$$\text{TBN} = \frac{\text{Núm. de nascuts vius}}{\text{Població mitjana total}} \times 1.000$$

Es coneix també com a taxa bruta o crua de natalitat anual. Es considera població mitjana la corresponent a l'existent a 1 de juliol.

Espanya és el país europeu que té la taxa de natalitat més baixa.

Nivell comparatiu TBN

- ≥ 35 ‰ es un TBN alta
- 34,9-25 ‰ es un TBN mitjana
- $\leq 24,9$ ‰ es un TBN baixa

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

- **TAXA GLOBAL DE FECUNDITAT (TGF)**

Relaciona la xifra de nascuts vius amb la de dones en edat fèrtil (15-49 anys)

$$\text{TFG} = \frac{\text{Núm. de nascuts vius}}{\text{Població femenina entre 15-49 anys}} \times 1.000$$

- La TFG es diferencia de la TBN, en que en el denominador apareix la població real en edat reproductiva.
- Mesura millor el fenomen de la fecunditat
- És 4-5 vegades major que TBN.

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

- TFG = 2 taxa reemplaçament poblacional
- TFG > 2 la població creix
- TFG < 2 la població disminueix i envelleix
- **ÍNDEX SINTÈTIC DE FECUNDITAT (ISF)**
 - Reflecteix el nombre mitjà de fills que una dona, en absència de mortalitat, tindria al llarg de la seva vida si es mantinguessin estables les taxes de fecunditat per edats que s'observen en un moment determinat. Cal que aquest nombre estigui al voltant de 2.1 para assegurar el nivell de reemplaçament de la població.
 - El numerador es multiplica per 35 perquè es consideren els anys de fertilitat de les dones

$$\text{ISF} = \text{TFG} \times 35 / 1.000$$

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

Taxa de fecunditat específica TFE

- És la taxa de fecunditat a una edat determinada. Permet conèixer l'aportació de cada edat o grup d'edat al nivell de fecunditat.
- És preferible utilitzar-la per grups quinquennals.

$$\text{TFE} = \frac{\text{Núm. de nascuts vius a un rang d'edat determinada}}{\text{Població femenina en aquest rang d'edat}} \times 1.000$$

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

EXERCICI

- La taula següent correspon a la població femenina de Suècia a l'any 1967 (població total estimada: 8.570.408 habitants).
- Calcula: TBN, TFG i la TFE i interpreta els resultats

Grup d'edat	Població femenina	Nascuts
15-19	288.144	13.823
20-24	319.237	43.254
25-29	246.294	35.956
30-34	217.786	17.855
35-39	229.914	8.133
40-44	251.808	2.177
45-49	270.308	162

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

Factors que influeixen sobre la natalitat i la fecunditat

- Factors fisiològics: edat de la dona, temps de lactància natural, ús d'anticonceptius
- Factors sociodemogràfics: nombre dones en edat fèrtil, nupcialitat, durada del matrimoni i/o vida en parella
- Factors socials: emancipació de la dona, conciliació entre la vida laboral i familiar, nivell sociocultural, ...
- Factors econòmics: incorporació de la dona la món laboral, l'atur, salari baix, cost de la vida
- Factors polítics: control naixements, ajuts per fill, escolarització obligatòria, legislació avortament, treball infantil

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

INDICADORS DE MORTALITAT I MORBIDITAT

Mortalitat: nombre de defuncions en una població

- **TAXA BRUTA DE MORTALITAT GENERAL (TBM)**

La taxa bruta de mortalitat mesura la proporció de la població que mor cada any.

$$\text{TMB} = \frac{\text{Núm. de defuncions en un any}}{\text{Població total}} \times 1.000$$

- És un indicador de la intensitat de la pèrdua de població que es produeix en una comunitat per defunció. No permet la comparació de poblacions, ja que està molt influenciada per l'estructura demogràfica de la població.

- **ÍNDEX DE SWAROOP**

- Ens indica si la mortalitat és precoç o tardana. Permet corregir l'efecte de l'estructura de la TBM.

$$\text{Índex de Swaroop} = \frac{\text{Núm. de morts majors de 50 anys}}{\text{Núm. total de defuncions}} \times 100$$

Com més gran sigui la vida mitjana de la població, major és aquest índex.

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

- **TAXA DE MORTALITAT ESPECÍFICA PER EDAT**

- Relaciona el nombre de defuncions en un any a una edat determinada respecte del total de la població d'aquesta edat

- **TAXA DE MORTALITAT INFANTIL (TMI)**

$$\text{Taxa de Mortalitat Infantil} = \frac{\text{Núm. defuncions durant primer any de vida}}{\text{Núm. de nascuts vius}} \times 1.000$$

- **TAXA DE MORBIDITAT**

- Ens indica la probabilitat que una persona pateixi una malaltia

$$\text{Taxa de Morbiditat} = \frac{\text{Núm. de casos d'una malaltia en un any}}{\text{Població total}} \times 1.000$$

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

- **TAXA DE MORTALITAT MATERNA**

$$\text{Taxa de Mortalitat Materna} = \frac{\text{Núm. de dones mortes embarassades, part o puerperi.}}{\text{Núm. de nascuts vius}} \times 100.000$$

- **ESPERANÇA DE VIDA**

- Informa sobre el nombre d'anys que s'espera visqui una persona des del moment de néixer o a partir d'una determinada edat.
- Indicador que s'obté a partir de les taules de mortalitat (taxes específiques de mortalitat per cada grup d'edat de la població)
- Millor indicador que reflecteix l'estat de salut de la població
- Al llarg del segle XX ha anat augmentat ha anat augmentant a tots els països del món
- La més utilitzada és l'esperança de vida al néixer

INDICADORES DEMOGRAFIA DINÀMICA

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

MIGRACIONS

- Són un factor demogràfic social primari.
- Les causes dels moviments migratoris poden ser de tipus econòmic, polític, social, cultural i ambiental.
- El moviment migratori incideix en l'estructura per edats, per sexe i en l'estructura sociolaboral de la població.
- Per conèixer el resultat del moviment migratori s'ha de calcular el **saldo migratori, que és la** diferència entre els immigrants que arriben i els emigrants que se'n van en un mateix any.
- Avaluació saldo migratori:
 - Saldo migratori positiu: $\text{immigrants} > \text{emigrants}$
 - Saldo migratori negatiu: $\text{immigrants} < \text{emigrants}$
 - Saldo migratori nul: $\text{immigrants} = \text{emigrants}$

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

Causes de les migracions

▪ La recerca de treball▪ La pobresa▪ La manca de mà d'obra als països rics a causa de la baixa natalitat▪ La superpoblació dels països pobres▪ L'atur crònic als països pobres▪ El rebuig vers algunes feines per part de la població dels països rics▪ La possibilitat d'un futur millor per als fills▪ La recerca de millors condicions de vida	▪ La guerra▪ L'existència de règims dictatorials als països subdesenvolupats▪ La persecució política▪ La inestabilitat política, la violència i la inseguretat en molts països pobres▪ L'integrisme en els països islàmics▪ La seducció dels models de vida que mostren els mitjans de comunicació▪ Les ànsies de viure l'aventura a noves terres

INDICADORS DEMOGRAFIA DINÀMICA

- **TAXA DE CREIXEMENT NATURAL , DEMOGRÀFIC o VEGETATIU (TCN)**
 - Està determinada per la diferència entre les entrades i les sortides totals produïdes a la població, és a dir, naixements més saldo migratori menys defuncions.

$$\text{TCN} = (\text{entrades} - \text{sortides}) \times 100 / \text{població total}$$